Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Gawłowskiego
na 67. posiedzeniu Senatu
w dniu 27 października 2026 r.

Oświadczenie skierowane do przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego Jacka Jastrzębskiego

Szanowny Panie Przewodniczący!

W związku z informacjami dotyczącymi ubiegania się przez BETA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (dawniej BETA Securities Poland SA) o zezwolenie na prowadzenie działalności towarzystwa funduszy inwestycyjnych zwracam się z prośbą – w ramach wykonywania mandatu senatorskiego – o przedstawienie informacji i stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego, w zakresie dopuszczalnym przez obowiązujące przepisy, w szczególności przepisy o tajemnicy zawodowej i ochronie informacji w postępowaniu administracyjnym.

Według informacji opublikowanych przez BETA ETF we wrześniu 2026 r. aktywa funduszy działających pod tą marką przekroczyły 3 miliardy zł. Uzyskanie zezwolenia przez BETA TFI nie oznacza automatycznego przejęcia zarządzania tymi funduszami, jednak deklarowany model biznesowy spółki uzasadnia szczególną uwagę poświęconą jej przygotowaniu organizacyjnemu, właścicielom i ewentualnemu przyszłemu wpływowi na zarządzanie aktywami uczestników funduszy.

Wątpliwości wymagające wyjaśnienia nie są równoznaczne ze stwierdzeniem naruszenia prawa ani przesłanką do automatycznej odmowy zezwolenia. Istotą wystąpienia jest ustalenie, czy nadzór dysponuje kompletnym i zweryfikowanym obrazem struktury kontroli, pochodzenia finansowania, powiązań zagranicznych oraz zdolności wnioskodawcy do ostrożnego i stabilnego prowadzenia działalności.

I. Struktura właścicielska i rzeczywista kontrola

1. Czy KNF ustaliła aktualną strukturę akcjonariatu BETA TFI, łącznie z łańcuchem pośrednich właścicieli, beneficjentami rzeczywistymi, porozumieniami akcjonariuszy oraz osobami mogącymi wywierać znaczący wpływ na spółkę? Jakie rodzaje dokumentów są wymagane do takiej weryfikacji?

2. Czy w ocenie nadzorczej uwzględniono udział Phoenix Investments House Ltd. oraz Future DF Tobler GmbH, a także wynikające z dokumentów korporacyjnych uprawnienia do zgłaszania kandydatów do rady nadzorczej? Czy analizowano łączne oddziaływanie praw kapitałowych, osobistych i umownych?

3. Czy zbadano rozbieżność pomiędzy emisją 10 milionów akcji serii J, która – przy pełnym objęciu i rejestracji – odpowiadałaby ok. 9,83% podwyższonego kapitału, a doniesieniami medialnymi o 16,5-procentowym zaangażowaniu Phoenix? Czy ustalono, czy istnieją inne transakcje lub prawa z akcji?

4. Czy przeanalizowano, czy w odniesieniu do nabycia, objęcia akcji lub uzyskania wpływu na spółkę powstaje obowiązek zawiadomienia lub inne wymogi wynikające z przepisów dotyczących znaczących pakietów i kontroli nad TFI? Proszę o wyjaśnienie zasad oceny bez ujawniania informacji objętych tajemnicą.

II. Źródła finansowania, ryzyka sankcyjne i powiązania zagraniczne

5. Czy w toku badania akcjonariuszy, podmiotów dominujących i źródeł dokapitalizowania BETA TFI stosowane są procedury identyfikowania pośrednich powiązań z podmiotami objętymi sankcjami UE, USA, Wielkiej Brytanii lub ONZ oraz ryzyka obchodzenia sankcji?

6. Czy zakres badania obejmuje możliwość istnienia, również przez pośredników i struktury wielopoziomowe, powiązań kapitałowych, finansowych lub kontrolnych z podmiotami rosyjskimi albo białoruskimi? Pytanie to dotyczy standardu weryfikacji ryzyka, nie stwierdzenia istnienia takich powiązań w BETA TFI.

7. Czy nadzór bada pochodzenie środków przeznaczonych na dokapitalizowanie BETA TFI, w tym ekonomiczne źródło finansowania inwestycji i podmioty ostatecznie ponoszące ryzyko ekonomiczne?

8. Czy w analizie właścicielskiej uwzględnia się powiązania grupy Phoenix z Affinity Partners oraz rozróżnia bezpośrednią kontrolę nad BETA TFI od dalszych, pośrednich relacji inwestycyjnych? Czy ewentualne powiązania gospodarcze osób związanych z Affinity Partners z kontrahentami rosyjskimi są weryfikowane wyłącznie w zakresie, w jakim mogą mieć znaczenie dla kontroli lub finansowania wnioskodawcy?

Kontekst pytania nr 8 jest następujący. Reuters 8 października 2026 r. opisał rozmowy przedstawicieli amerykańskich i rosyjskich, w tym Jareda Kushnera i Kiriłła Dmitrijewa, o możliwych przedsięwzięciach energetycznych. Doniesienia te same w sobie nie dowodzą istnienia rosyjskiego kapitału, kontroli ani wpływu w BETA TFI. Nie należy utożsamiać rozmów gospodarczych z naruszeniem sankcji.

III. Wcześniejsze postępowanie i wiarygodność wyjaśnień

9. Czy KNF może potwierdzić, że BETA Securities Poland złożyła w 2016 r. wniosek o zezwolenie maklerskie, a w 2023 r. go wycofała? Jaki był formalny sposób zakończenia tego postępowania?

10. Czy organowi znane są konkretne zmiany prawa, na które BETA powołała się w sprawozdaniu z działalności za 2025 r. jako na przyczynę wycofania wcześniejszego wniosku? Czy spółka wskazała te przepisy w dokumentach przekazanych nadzorcy?

11. Czy w toku wcześniejszego postępowania zgłaszano spółce uwagi dotyczące wymogów licencyjnych, które mogą być relewantne przy obecnej ocenie BETA TFI? Czy ustalenia wcześniejszego postępowania są brane pod uwagę w granicach prawa?

12. Czy UKNF udzielał wnioskodawcy wskazówek dotyczących możliwości cofnięcia wniosku? Proszę o odpowiedź w zakresie możliwym, bez ujawniania treści chronionej korespondencji.

IV. Kadry, niezależność i współpraca z AgioFunds TFI

13. Czy w ocenie gotowości BETA TFI zweryfikowano rzeczywistą dostępność personelu, w tym osób obecnie zatrudnionych lub wynagradzanych przez AgioFunds TFI, oraz podstawy prawne ich ewentualnego przejścia do BETA TFI?

14. Czy badane są potencjalne konflikty interesów związane z równoległą pracą na rzecz obu podmiotów, dostępem do informacji poufnych i udziałem personelu AgioFunds w przygotowaniu dokumentacji licencyjnej BETA TFI?

15. Czy zweryfikowano niezależność i ciągłość funkcji compliance, zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej, także w kontekście informacji wymagającej potwierdzenia o przejściu osoby pełniącej funkcję inspektora nadzoru z AgioFunds do BETA TFI?

16. Czy KNF uzyskała informacje o planie ewentualnego przekazania zarządzania funduszami BETA ETF, w tym o zgodach, warunkach, zabezpieczeniu ciągłości operacyjnej oraz ochronie interesów uczestników?

V. Kondycja finansowa i nadzór nad podmiotami powiązanymi

17. Jakie kryteria służą weryfikacji adekwatności kapitału, finansowania działalności, systemów zarządzania ryzykiem i procedur wewnętrznych, skoro w sprawozdaniu za 2025 r. BETA TFI wskazywała stratę netto w wysokości ok. 1,86 miliona zł oraz brak sformalizowanych procedur w tamtym momencie?

18. Czy przy ocenie reputacji i stabilności właścicieli uwzględniane są udokumentowane postępowania zagranicznych organów nadzoru wobec spółek z tej samej grupy kapitałowej, przy zachowaniu rozróżnienia między zarzutami, nieostatecznymi sankcjami i prawomocnymi rozstrzygnięciami?

19. Czy KNF weryfikuje, czy zagraniczne powiązania i przepisy obowiązujące w jurysdykcjach akcjonariuszy nie utrudnią skutecznego nadzoru nad BETA TFI?

20. Czy KNF może przedstawić – bez naruszenia tajemnicy – ogólne standardy i kryteria, które muszą zostać spełnione, zanim podmiot o takiej strukturze i planowanym profilu działalności uzyska zezwolenie?

VI. Prośba o odpowiedź i granice jawności

Proszę o udzielenie odpowiedzi na każde pytanie odrębnie. Jeżeli udzielenie informacji o konkretnej spółce jest ograniczone tajemnicą zawodową, proszę o wskazanie podstawy prawnej ograniczenia oraz przedstawienie, w możliwym zakresie, standardów stosowanych przez KNF w analogicznych postępowaniach. Proszę także o wskazanie, czy w dniu odpowiedzi postępowanie jest w toku, o ile informacja ta może zostać ujawniona.

Podkreślam, że niniejsze wystąpienie nie stanowi postulatu przesądzenia wyniku postępowania administracyjnego ani wywierania wpływu na niezależną ocenę komisji. Jego celem jest zapewnienie przejrzystości zasad nadzoru oraz ochrony interesu publicznego i uczestników rynku kapitałowego.

Stanisław Gawłowski